

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

XXVII International Science Conference
«Current, modern and new ways of
improving scientific solutions»

July 10 - 12, 2023

Florence, Italy

CURRENT, MODERN AND NEW WAYS OF IMPROVING SCIENTIFIC SOLUTIONS

Abstracts of XXVII International Scientific and Practical Conference

Florence, Italy

(July 10 – 12, 2023)

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40369-770-3

The XXVII International Scientific and Practical Conference «Current, modern and new ways of improving scientific solutions», July 10 – 12, Florence, Italy. 143 p.

Text Copyright © 2023 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2023 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Khosrovlu F. Benefits of implementing a knowledge management system in organizations. Abstracts of XXVII International Scientific and Practical Conference. Florence, Italy. Pp. 16-18.

URL: <https://eu-conf.com/ua/events/current-modern-and-new-ways-of-improving-scientific-solutions/>

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES		
1.	Лозінська Т.П. ВИКОРИСТАННЯ ІНДЕКСУ АТРАКЦІЇ В СЕЛЕКЦІЙНИХ ПРОГРАМАХ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ	7
ART HISTORY		
2.	Коблик Б.О. "Я-КОНЦЕПЦІЯ" ЯК ВИЯВЛЕННЯ КОМПОЗИТОРСЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ В КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІЙ МУЗИЦІ	10
3.	Куліковська Є.К. ВІДОБРАЖЕННЯ ІСТОРИЧНИХ РЕАЛІЙ УКРАЇНИ 1920-Х РОКІВ КРІЗЬ ПРИЗМУ МЕНТАЛЬНО-СИМВОЛІЧНОГО У ФОРТЕПІАННІЙ ТВОРЧОСТІ Б. ЛЯТОШИНСЬКОГО	14
ECONOMY		
4.	Khosrovlu F. BENEFITS OF IMPLEMENTING A KNOWLEDGE MANAGEMENT SYSTEM IN ORGANIZATIONS	16
5.	Miahkykh I., Onofriichuk Y. IMPROVEMENT OF THE SYSTEM OF CORPORATE GOVERNANCE OF ENTERPRISES IN UKRAINE IN VIEW OF INTERNATIONAL EXPERIENCE	19
6.	Ostrovska H., Blyzniuk V. IMPROVING THE MARKETING OF RESTAURANT BUSINESS ENTERPRISES	22
7.	Кальченко Т.В. ПРІОРИТЕТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО СЕКТОРУ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ	25
8.	Наумов М.С. ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТУ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	28
9.	Скорнякова Ю.Б., Мороз В.С. ОБЛІК ТА РОЗПОДІЛ ТРАНСПОРТНО-ЗАГОТІВЕЛЬНИХ ВИТРАТ ПРИДБАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	31

ВИКОРИСТАННЯ ІНДЕКСУ АТРАКЦІЇ В СЕЛЕКЦІЙНИХ ПРОГРАМАХ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ

Лозінська Тетяна Павлівна,

кандидат с.-г. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Відомо, що в основі створення сучасних високопродуктивних сортів пшениці лежить розкриття генетичної природи її ознак та вдосконалення методів добору цінних генотипів. Так, завдяки прогресу селекції врожай зерна пшениці у світі виріс у 2-3 рази починаючи з 1950 року. Генетичний компонент в урожайності пшениці оцінюється в 50 % і навіть збільшується за даними останніх років, при цьому щорічний приріст за рахунок генетичного покращення склав 1 %. Головним завданням для всіх селекціонерів є забезпечення стабільності врожаю, підвищення продуктивності культури, надання їй стійкості до хвороб, покращення якісних показників та підвищення адаптивних властивостей. Саме адаптивні властивості можуть стати тим фоновим фактором, який буде визначати здатність сорту реалізувати свій потенціал продуктивності за певних умов середовища. Задачі селекційної програми формуються як з потреб ринку, так і ґрунтово-кліматичних умов вирощування. Прогрес селекції ярої пшениці на поєднання продуктивності та адаптивності більшою мірою визначається рівнем досліджень особливостей генетичного контролю мінливості кількісних ознак та характеру їх прояву. Для цього розробляються моделі сорту пшениці в рамках певної селекційної програми, які є комплексом якісних та кількісних характеристик сорту, що забезпечать реалізацію потенціалу продуктивності та стабільність врожаю навіть у стресових умовах вирощування [1, 2].

Одним з можливих напрямків ефективної оцінки сортів та ліній є використання селекційних індексів. Селекційним індексом може виступати числове співвідношення двох і більше компонентів, а саме кількісних показників. Пропонується використовувати так звані індекси селекції для пошуку цінних генотипів, які дозволяють оцінити селекційну цінність генотипів шляхом кореляційно-регресійного аналізу.

Одним із перших звернув увагу на використання індексів як співвідношень кількісних ознак Ю.А. Філіпченко. Ним були розроблені та досліджені 11 індексів, серед яких «відносна довжина колосу», відносна довжина остей, щільність колосу та інші. За Філіпченко, ефективними для добору будуть ті індекси, які проявляють певну закономірність не помітну на абсолютних величинах або є менш мінливими ніж абсолютні величини ознак, що складають індекс.

Метою даного дослідження є аналіз селекційного прогресу з використанням індексів, як співвідношень кількісних ознак, на основі багаторічних даних

аналізу кількісних параметрів рослин, що прямо чи опосередковано впливають на продуктивність, сортів та селекційних ліній.

Одним із найбільш доступних методів оцінки продуктивності рослин у селекційному процесі є ідентифікація генотипів за кількісними (непрямими) ознаками та селекційними індексами. Головною метою цього дослідження є поглиблене вивчення вихідного матеріалу для сучасних напрямків селекції пшениці на основі модельних сортозразків у генетичній різноманітності і можливості його доцільного використання при створенні високопродуктивних сортів в умовах Лісостепу України.

Деякі автори вказують на переваги індексів перед абсолютними величинами: зменшення мінливості та встановлення закономірностей, непомітних на абсолютних величинах. Показано, що якщо до складу індексу входять 2 елементарні кількісні ознаки, пов'язані тісною кореляцією (r більше 0,6), він виявляється менш мінливим ніж ознаки, що його складають.

На сьогодні в селекційній практиці використовуються цілий ряд індексів: Збиральний індекс (відношення маси зерна з колосу (г) до маси рослини (г)); Мексиканський індекс (відношення маси зерна з колосу (г) до висоти рослини (см)); Індекс інтенсивності (відношення маси стебла (г) до висоти рослини (см)); Індекс продуктивності колосу (відношення маси зерна з колосу (г) до маси колосу із зерном та половиною (г)); Індекс лінійної щільності колосу (відношення кількості зерен з колосу (шт.) до довжини колосу (см)); Індекс потенційної продуктивності колосу (відношення маси зерна з колосу (г) до маси колосу з зерном (г), помножене на кількість зерен в колосі; Канадський індекс (відношення маси зерна з колосу (г) до довжини колосу (см)); Індекс атракції (відношення маси зерна з колосу (г) до маси стебла (г)); Індекс мікророзподілень (відношення маси зерна з колосу (г) до маси полови з колосу (г). Полтавський індекс (відношення маси зерна з колосу (г) до довжини верхнього міжвузля), БІ (відношення маси зерна з колосу до довжини другого зверху міжвузля) [3].

Таким чином, меншу екологічну мінливість індексу в порівнянні з абсолютними величинами, можна очікувати коли ознаки, що складають індекс, мають тісну кореляцію між собою.

Індекс атракції відображає ступінь відтоку пластичних речовин з вегетативних частин рослини (стебло, листки) у генеративні (колос) та опосередковано визначає ступінь розвитку генеративної частини рослини, у тому числі насінневої продуктивності в період вихід трубку-налив зерна.

Індекс атракції є співвідношенням маси зерна з колосу до маси рослини (головного стебла з колосом). Маса зерна залежить від генів атракції продуктів фотосинтезу із стебла та листків до колосу. Під тиском селекційного добору така складова як маса стебла мала тенденцію до зниження, хоча і показала високий рівень коливання показника даної ознаки під впливом умов року вирощування. Ця тенденція легко пояснюється спрямуванням доборів на зниження висоти рослини та, відповідно, підвищенню стійкості до вилягання [3, 4].

Фактором, який забезпечить виконання даного завдання без зменшення рівня насінневої продуктивності, що часто спостерігається у низькорослих сортів,

може виступати саме індекс атракції, ліміти добору якого розробляються селекціонером відповідно до моделі сорту [3, 5].

Так, використання індексу атракції як фактору добору в селекційній програмі пшениці ярої показало його ефективність та меншу залежність від впливу умов зовнішнього середовища. Однак, внаслідок того, що індекси є співвідношенням абсолютних величин, вони не можуть прямо характеризувати продуктивність. Але, при цьому, вони можуть бути використані для опису моделі сорту для певного регіону, і в подальшому використовуватися для ефективного ведення селекції, швидкого аналізу ліній.

У селекційних програмах на підвищення продуктивності (виходу зерна) ярої пшениці, ми рекомендуємо: 1) на ранніх етапах селекції проводити добори за індексом атракції, 2) формувати групи ліній із значенням індексу атракції більше одиниці 1,4-1,8.

Список літератури

1. Баташова М. Є., Тищенко В. М., Дубенець М. В., Шапочка О. М. Особливості застосування селекційних індексів в розрізі селекційної програми пшениці озимої. Фактори експериментальної еволюції організмів, 2020. № 27. С.35-40.

2. Власенко В. А., Лозінська Т. П., Солоня В. Й. Селекційні індекси у складі параметрів моделі сорту пшениці м'якої ярої для умов Лісостепу України. Агробіологія. 2011. № 6. С. 134-138.

3. Лозінська Т.П. Адаптивний потенціал сучасного сортименту пшениці м'якої ярої та використання його в селекції: Дис. ... канд. с.-г. наук за спеціальністю 06.01.05– селекція і насінництво. Харків, 2011. 208 с.

4. Тищенко В. М. Еколого-генетичні аспекти селекції озимої пшениці в умовах Лісостепу України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : спец. 06.01.05 «Селекція рослин». К., 2007. 44 с.

5. Лозінська Т.П., Дубась В.В., Кравченко І.І. Мінливість індексу атракції у сортів пшениці м'якої ярої. Аграрна освіта і наука: досягнення та перспективи розвитку: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Біла Церква: БНАУ, 2023. С.141-143.

AGRICULTURAL SCIENCES
CURRENT, MODERN AND NEW WAYS OF IMPROVING SCIENTIFIC SOLUTIONS

AGRICULTURAL SCIENCES
CURRENT, MODERN AND NEW WAYS OF IMPROVING SCIENTIFIC SOLUTIONS

AGRICULTURAL SCIENCES
CURRENT, MODERN AND NEW WAYS OF IMPROVING SCIENTIFIC SOLUTIONS

